

Tove Appelgren

Anna Krogerus

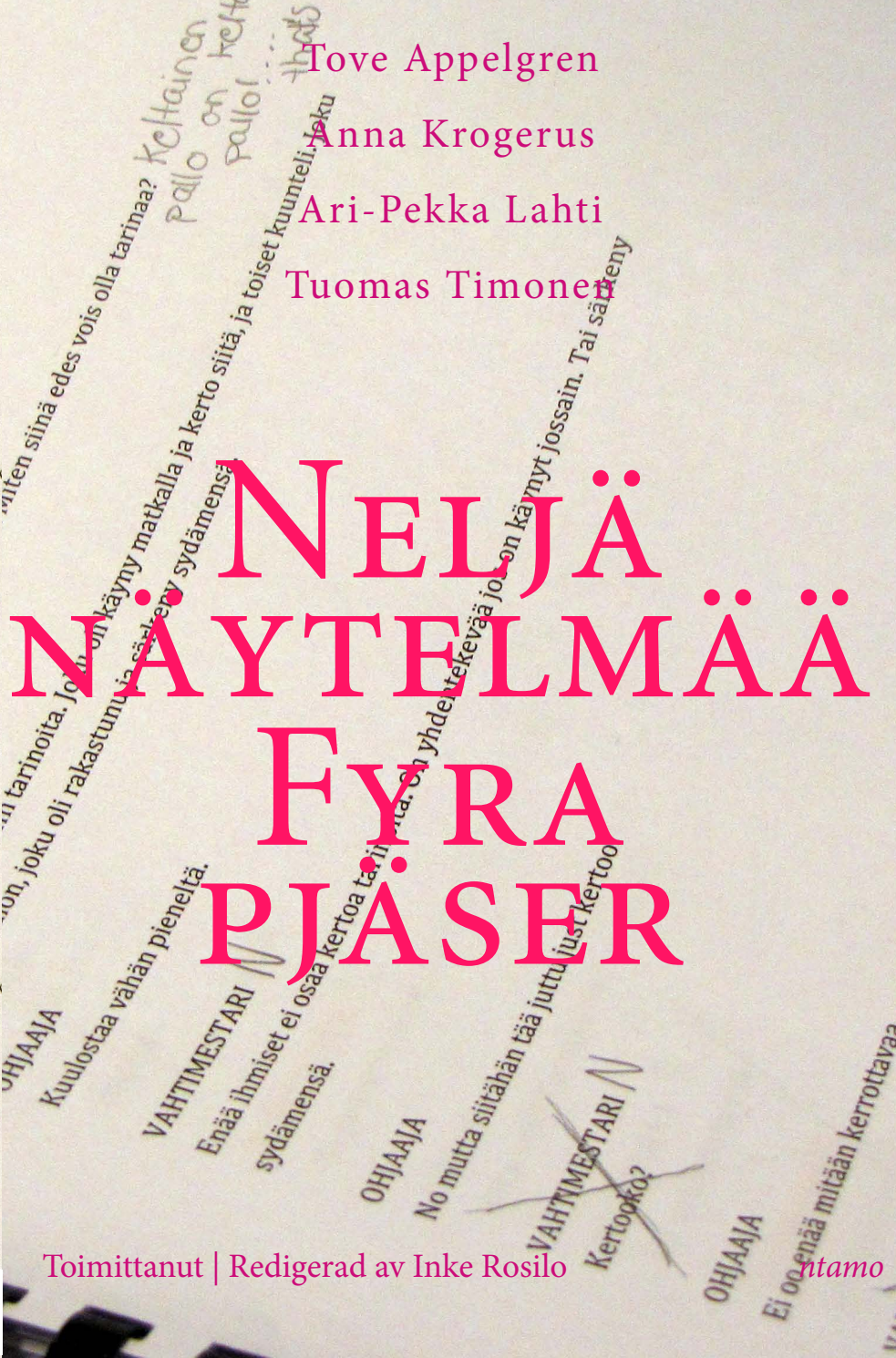
Ari-Pekka Lahti

Tuomas Timonen

NELJÄ NÄYTELMÄÄ FYRA PJÄSER

Toimittanut | Redigerad av Inke Rosilo

ntamo

NELJÄ NÄYTELMÄÄ | FYRA PJÄSER

© 2015 Työväen Näyttämöiden Liitto r.y.

© 2016 Kirjailijat | Författare

ISBN 978-952-215-576-4

Taitto ja kansi | Sättning och omslag Make Copies

Nuori näyttämö -logo | Den Unga Scenen logon Tero Ahonen

Valmistaja | Tillverkare

BoD Books on Demand, Norderstedt, Saksa | Tyskland

2015

ntamo

www.ntamo.net

Tove Appelgren
Anna Krogerus
Ari-Pekka Lahti
Tuomas Timonen

NELJÄ
NÄYTELMÄÄ
FYRA PJÄSER

NUORI NÄYTTÄMÖ | DEN UNGA SCENEN
2015

TOIMITTANUT | REDIGERAD AV
INKE ROSILO

ntamo

De fyra pjäserna i denna antologi har beställts av projektet Den Unga Scenen 2013–2015. Pjäsernas grundidéer och tankevärld speglar de ungas (13–19 åringars) värld, med sina moraliska frågor som uppstår på vägen till självständighet och vuxenhet.

Den Unga Scenen 2013–2015 var ett nationellt, tvåspråkigt och mångårigt projekt, som sammanförde skolornas och läroinstituten ungas teaterintresserade och amatörteatergrupper med professionella yrkesutövare och dramatiker.

Konceptet är följande: Professionella dramatiker skriver pjäser för 13–19-åringar, som ungdomsgrupper sätter upp med stöd av sin egen orts professionella teatrar. Alla föreställningar deltar i lokala festivaler, ungdomarna uppträder på de lokala teatrarnas professionella scener. Från de lokala festivalerna väljs representanter till den nationella festivalen som avslutar projektet.

Huvudarrangör åren 2013–2015 har varit teaterorganisationen Työväen Näyttämöiden Liitto r.y. med Inke Rosilo som producent. Projektets dramaturg har varit Annina Enckell.

Projektet har fått understöd av följande finansiärer: Suomen Kulttuurirahasto, Undervisnings- och kulturministeriet, Kansan Sivistysrahasto, Svenska Kulturfonden samt Jenny ja Antti Wihurin rahasto.

Pjäsernas rättigheter ägs fram till den 31.12.2015 av Den Unga Scenen och överflyttas från början av år 2016 till författarna eller deras agenter. Uppgifter om rättigheterna för de enskilda pjäserna uppges nedan. Tillstånd för att sätta upp pjäserna krävs innan repetitioner kan inledas.

www.nuorinayttamo.info

Inke Rosilo

Tämän antologian neljä näytelmää ovat syntyneet Nuori Näyttämö -hankkeen 2013–2015 tilaamina. Näytelmien sisältö ja aiheet peilaavat noin 13–19-vuotiaiden nuorten maailmaa moraalisine kysymyksineen matkalla itsenäisyyteen, aikuisuuteen.

Nuori Näyttämö 2013–2015 oli valtakunnallinen, kaksikielinen ja monivuotinen teatterihanke, joka yhdisti teatteriryhmien, koulujen ja oppilaitosten nuoret teatterin harrastajat työskentelemään yhdessä ammattiteatterin tekijöiden ja näytelmäkirjailijoiden kanssa.

Hankkeen konsepti oli seuraava: ammattikirjoittajat kirjoittivat 13–19-vuotiaille suunnattuja näytelmiä, joista nuorten ryhmät valmistivat esityksensä paikkakuntansa ammattiteatterin tuella. Kaikki nämä esitykset osallistui-
vat paikallisiin festivaaleihin, eli nuorten ryhmät esiintyivät oman paikkakuntansa ammattiteatterin lavalla. Näistä paikallisfestivaalien esityksistä valittiin edustajat yhteen, viimeisenä toteutettavaan valtakunnalliseen festivaaliin.

Nuoren Näyttämön pääjärjestäjänä oli vuosina 2013–2015 Työväen Näyttämöiden Liitto r.y. ja tuottajana Inke Rosilo. Hankkeen dramaturgina toimi Annina Enckell.

Saimme tukea seuraavilta tahoilta Suomen Kulttuurirahasto, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Kansan Sivistysrahasto, Svenska Kulturfonden ja Jenny ja Antti Wihurin rahasto.

Näytelmien oikeudet ovat 31.12.2015 asti Nuori Näyttämö -hankkeella ja siirtyvät vuoden 2016 alusta kirjailijoille tai heidän valtuuttamilleen toimijoille. Tiedot tekijänoikeuksista löytyvät kunkin tekstin kohdalta erikseen. Lupa tekstin esittämiseen tulee hankkia ennen harjoitusten käynnistämistä.

www.nuorinayttamo.info

Inke Rosilo

TOVE APPELGREN

ZOO

SUOMENTANUT LIISA URPELAINEN

Pjärettigheter: författaren

TOVE APPELGREN

ZOO

Näytelmän esitysoikeudet kirjailijalla

HENKILÖT

Äiti

Jaffa

Pepsi

Nessu

Kleenex

Lambi

Ajax

Fairy

Kaffe

Juice

jne

Näyttämöyöntekijä

PERSONER

Mamma

Jaffa

Pepsi

Nessu

Kleenex

Lambi

Ajax

Fairy

Kaffe

Juice

osv

Scenarbetaren

1. KOHTAUS PROLOGI

Näyttämötyöntekijä tulee. Hän etsii jotakin, havaitsee sen, se pakenee näyttämön poikki, näyttämötyöntekijä yrittää pyydystää sitä, mutta ei onnistu ennen JAFFAn tuloa. JAFFA kuulee rapinaa ja on sitten näkevinään häivähdyksen näyttämötyöntekijästä, pinkaisee tämän perään, mutta ei tavoita.

PEPSIN ÄITI Pepsi. Miltä mä nyt näytän?

PEPSI Ei Kaffe tuu kattomaan miltä sä näytät, mutsi. Miltä mä näytän?

ÄITI Kai sitä nyt haluaa tehdä hyvän vaikutuksen lapsukaisensa ystäviin.

PEPSI katselee itseään peilistä hiukan onnettomana.

ÄITI Pepsi.

PEPSI Mm?

ÄITI Sä näytät upealta. Sä olet upea.

PEPSI Kaffe vaan hakee yhden jutun. Me mennään sit ulos.

ÄITI Minkä jutun?

PEPSI Mutsiiii!

ÄITI Onko se huumetta?

PEPSI Mutsiiii! Me vaan katellaan vähän Sillonku-kuvia. Ei se oo vaarallista jos kattoo vaan vähäsen! Flepp!

ÄITI Ei f-sanaa...

PEPSI Luota muhun!

SCEN 1 PROLOG

En scenarbetare kommer gående. Scenarbetaren söker något, får syn det, det springer iväg över scenen och scenarbetaren försöker fånga det men lyckas inte innan JAFFA kommer in. JAFFA hör något prassla och tycker sig sen se en skymt av scenarbetaren och springer efter men får inte tag på någon.

MAMMA Pepsi. Hur ser jag ut nu?

PEPSI Kaffe kommer inte och tittar på hur du ser ut, mamma. Hur ser jag ut?

MAMMA Nog vill man göra ett gott intryck på sitt barns vänner?

PEPSI *ser sig i spegeln och ser lite ledsen ut.*

MAMMA Pepsi.

PEPSI Mm?

MAMMA Du ser fin ut. Du är fin.

PEPSI Kaffe ska bara hämta en sak. Och sen går vi ut.

MAMMA Vad då för sak?

PEPSI Mammaaaa!

MAMMA Är det knark?

MAMMA Mammaaaaaa! Vi tittar bara lite på Då-bilder. Det är inte farligt när man gör det bara lite! Flepp!

MAMMA Inte f-ordet...

PEPSI Lita på mig!

ÄITI Onko se niitä sellaisia... juttuja? Jaffan mielestä ei ole ihan vaaratonta...

PEPSI Ethän sä ole kone. Onks sun pakko olla kun joku... huipputehokas valvontakamera?

ÄITI Haukka, mun aikoinani oltaisiin sanottu.

PEPSI Mikä?

ÄITI ”Onko sun pakko olla niinkun joku haukka” me oltaisiin sanottu. Se on lintu. Tarkoitin oli lintu. Ne lensi.

PEPSI ”Lintu”? Ai sellanen... ”eläin” taas? Ihan oikeesti mutsi...

ÄITI Onko Kaffe...

PEPSI Kone. Sano pois vaan. On se.

ÄITI Olethan sitten varovainen...

PEPSI Mitä välii! Kaikki me ollaan samanarvosia!

KAFFE *ilmestyy*

PEPSI Hei!

KAFFE *nyökkää ”hei”*

ÄITI Jaaha...

PEPSI No tää on sit Kaffe -

ÄITI Jaaha? Niinpä aivan. Hauska tavata, Kaffe. Tervetuloa.

KAFFE *kättelee mutta ei sano mitään*

ÄITI Jaaha? Oliko siellä ulkona mimmoista?

KAFFE *kohauttaa olkiaan*

PEPSI Mutsi ei tykkää käydä ulkona. Se muistelee millasta ennen oli.

MAMMA Är det en sån där... grej? Jaffa säger att det inte är helt ofarligt att...

PEPSI Du är ju ingen maskin. Måste du då vara som nån... överaktiv övervakningskamera?

MAMMA Hök, skulle vi ha sagt på min tid.

PEPSI Va?

MAMMA "Måste du vara som nån hök" skulle vi ha sagt. Det är en fågel. Det var en fågel, menade jag. De flög.

PEPSI "Fågel"? Ett sånt där..."djur" igen. Mamma på riktigt...

MAMMA Är Kaffe en...

PEPSI Maskin. Du kan säga det. Ja.

MAMMA Du är väl försiktig...

PEPSI Det spelar ingen roll! Vi är alla lika mycket värda!

KAFFE *dyker upp*

PEPSI Hej!

KAFFE *nickar "hej"*

MAMMA Jaha...

PEPSI Ja det här är Kaffe –

MAMMA Jaha? Just, just. Trevligt att träffas, Kaffe. Välkommen.

KAFFE *tar i hand men säger inget*

MAMMA Jaha? Hur var det där ute?

KAFFE *rycker på axlarna*

PEPSI Mamma tycker inte inte om att gå ut. Hon vill minnas hur det var.

KAFFE *katsoo Pepsiä kysyvästi*

ÄITI No nyt sä kyllä saat mut kuulostamaan ikivanhalta ja vanhanaikaiselta...

PEPSI Mut sehän pitää paikkansa. Sen jälkeen kun se... Luonto hävisi niin sähän et oo halunnut mennä ulos.

ÄITI Ei siellä ole minulle mitään. Ei ketään.

PEPSI Me ei Jaffan kanssa tunneta ketään jolla ois mutsi, paitsi meillä, oikeesti. Onks vähän cool'ii? Et on mutsi.

ÄITI Sä olet kulta, Pepsi. Mahtava pentu

PEPSI *Kaffelle* Voitais mennä.

ÄITI Ai menettekö te...? Minne?

PEPSI Mutsi...

ÄITI Minä haluan tietää missä sä olet, mieluiten kenen kanssa ja mihin aikaan tulet kotiin. Ne on meidän säännöt.

PEPSI Puistossa, Kaffen kaa, kello kakskytaks reikäreikä. Pikkasen kuvia vaan. Yks kiekollinen – puolikas! Okei?

ÄITI Okei sitten. Pidä nyt oikein hauskaa. Ja katso, että Jaffakin käyttäytyy... kunnolla.

menee

2. KOHTAUS

PEPSI Flepp! Miks mun tarvii vahdata Jaffaa? Voi ei! Mä unohdin antennin kotiin!

KAFFE *näyttää, että hänellä on*

PEPSI Okei, hyvä. Ei sit tarvi mennä takasin. Sä haiset hyvälle! Tosi ihkulle. Mikä sullon? Oot sä vihanen?

KAFFE *ser frågande på Pepsi*

MAMMA Nå nu får du mig att låta väldigt gammal och gammalmodig...

PEPSI Men det är ju sant? Efter att den där... Naturen försvann så vill du ju inte gå ut.

MAMMA Det finns inget för mig där. Ingen.

PEPSI Jaffa och jag är de enda vi känner som har en mamma, faktiskt. Jo, det är lite coolt. Att ha en.

MAMMA Du är snäll Pepsi. En fin unge.

PEPSI *till Kaffe* Jo, vi kan gå nu.

MAMMA Men ska ni gå...? Vart då?

PEPSI Mamma...

MAMMA Jag vill veta var du är, helst med vem och när du kommer hem. Det är våra regler.

PEPSI I parken, med Kaffe, kl 22.00. Bara lite bilder. En skiva – en halv! Okej?

MAMMA Det är okej. Ha det nu så trevligt. Och se till att Jaffa också betar sig... ordentligt.

går

SCEN 2

PEPSI Flepp! Varför ska jag håll koll på Jaffa? Oj nej. Nu glömde jag antennen hemma!

KAFFE *visar att hen har en*

PEPSI Okej, bra. Då behöver jag inte gå tillbaka. Du doftar gott! Jättegott. Vad är det med dig? Du verkar sur?

KAFFE *kohauttaa olkiaan*

PEPSI Mulle vai? Mitä fleppii mä nyt oon tehnyt?

KAFFE *kohauttaa taas olkiaan*

PEPSI Et sä tahdo nähdä muita? Äläkä hetkuta hartioitas!

KAFFE *ei kohauta*

PEPSI Mitä sä sit haluat tehdä?

KAFFE *katsoo Pepsiiä*

PEPSI Mä en haluu lapsuutella nyt heti. Mähän sanoin. Sit siihen menee koko fleppin ilta. Mä haluan nähdä muita ensin. Kleenex'in ja... oikeesti! Tuolla ne sitäpaitsi on. Flepp! Flepp, flepp, flepp... Skarppaa nyt! Eiks Jaffa oo niitten kanssa? Missä Jaffa on? Ootetaan vähän aikaa. Mä haluan nähdä mitä ne tekee. Kleenex on niin... Emmä tiedä... Mä haluisin vaan tietää mikä fiilis Kleenexillä on...

3. KOHTAUS

Kleenex, Nessu ja Lambi tulevat. Heillä saattaa olla kannoillaan yksi tai useampi peesaaja, joka ei puhu. Tavatesaan äänettömät tervehtivät aina tietyllä tavalla. Kleenexin peesaajia ovat Juice, Maito, Mehu, Tee... Nessulla on kädessä eloton miniläppäri.

NESSU Meidän on pelastettava hänet!

KLEENEX Ei me kaikkia voida pelastaa.

NESSU Mutku hän on ollu mulla aina!

KLEENEX Älä intä.

NESSU Lambi...!

Tämän antologian neljä näytelmää ovat syntyneet Nuori Näyttämö -hankkeen 2013–2015 tilaamina. Näytelmien sisältö ja aiheet peilaavat noin 13–19-vuotiaiden nuorten maailmaa moraalisine kysymyksineen matkalla itsenäisyyteen, aikuisuuteen.

Nuori Näyttämö 2013–2015 oli valtakunnallinen, kaksikielinen ja monivuotinen teatterihanke, joka yhdisti teatteriryhmien, koulujen ja oppilaitosten nuoret teatterin harrastajat työskentelemään yhdessä ammattiteatterin tekijöiden ja näytelmäkirjailijoiden kanssa.

De fyra pjäserna i denna antologi har beställts av projektet Den Unga Scenen 2013–2015. Pjäsernas grundidéer och tankevärld speglar de ungas (13–19 åringars) värld, med sina moraliska frågor som uppstår på vägen till självständighet och vuxenhet.

Den Unga Scenen 2013–2015 var ett nationellt, tvåspråkigt och mångårigt projekt, som sammanförde skolornas och läroinstitutens unga teaterintresserade och amatörteatergrupper med professionella yrkesutövare och dramatiker.

